

Postprint Version	1.0
Journal website	http://mijn.bsl.nl/mijn-bsl/tijdschriften/12508---tijdschrift-voor-gezondheidswetenschappen-tsg-2015-02/op-naar-meerwaarde--ehealth-monitor-2014/5625176.html
Pubmed link	
DOI	

This is a NIVEL certified Post Print, more info at <http://www.nivel.eu>

Op naar meerwaarde – eHealth-monitor 2014

JOHAN KRIJGSMAN¹, JOSÉ PEETERS² EN ARINA BURGHOUTS¹

(1) Nictiz, 19121, 2500 Den Haag, CC, The Netherlands

(2) Nivel, Utrecht, The Netherlands

SAMENVATTING

In oktober 2014 brachten Nictiz en het NIVEL voor de tweede keer de eHealth-monitor uit. ¹ De eHealth-monitor is een doorlopend landelijk onderzoek, waarin Nictiz en het NIVEL jaarlijks de stand van zaken op het gebied van eHealth in Nederland in kaart brengen. Welke eHealth-toepassingen zijn er beschikbaar voor zorggebruikers, artsen en verpleegkundigen, verzorgenden en praktijkondersteuners en waar maken ze gebruik van? eHealth is het gebruik van ICT, en met name internettechnologie, om gezondheid en gezondheidszorg te ondersteunen of te verbeteren. De eHealth-monitor hanteert een brede opvatting van eHealth, waarbij zowel wordt gekeken naar mogelijkheden voor zowel patiënten als zorgverleners.

ABSTRACT

Second national eHealth monitor measures status of eHealth in the Netherlands. The eHealth monitor is a yearly survey conducted by Nictiz and NIVEL to measure eHealth adoption by patients and healthcare professionals in the Netherlands. The survey was conducted in 2014 for the second time.

Patients are actively using the internet as a source of healthcare information. However, they are not very well aware of the online services that their doctors are offering, like e-consultation or e-appointments. Doctors in the Netherlands are doing well in international comparisons when it comes to the use of electronic healthcare records and healthcare information exchange. When introducing eHealth services, demonstrating added value for all parties involved is an important success factor.

INFORMATIE ZOEKEN EN BIJHOUDEN

Voor de zorggebruiker thuis zijn er veel verschillende eHealth-mogelijkheden. Daarvan wordt volgens zorggebruikers het zoeken naar informatie op internet het meest gebruikt. Ongeveer twee derde van de zorggebruikers zocht bijvoorbeeld naar

informatie over ziekte of behandeling. Mensen kunnen ook zelf gezondheidsinformatie verzamelen en bijhouden via mobiele apps of op een website. Het gebruik van dergelijke toepassingen ligt lager dan bij het zoeken van informatie.

ONLINE CONTACT

Bij toepassingen op het gebied van contact tussen zorgverlener en zorggebruiker, zoals elektronische consulten of online afspraken, valt op dat onbekendheid een probleem is: ruim de helft van de zorggebruikers weet niet wat hun huisarts of medisch specialist aanbiedt. Het gebruik blijft dan ook achter bij het aanbod dat artsen melden. De mogelijkheden voor patiënten voor inzage in het dossier van hun zorgverlener zijn nog beperkt. Met uitzondering van inzage in medicatie bij de huisarts (12% van de huisartsen), zegt minder dan een tiende van de artsen online inzagemogelijkheden te bieden.

ONLINE BEHANDELING

Een belangrijk voorbeeld van online behandeling is telemonitoring. Zowel artsen als verpleegkundigen zetten dit in om de gezondheid van chronisch zieken op afstand in de gaten te houden, op basis van door de patiënt gemeten gezondheidswaarden. Telemonitoring komt voornamelijk het meest voor bij patiënten met diabetes.

BEGELEIDING OP AFSTAND

Met name in de langdurige zorg zijn diverse mogelijkheden bekend om cliënten op afstand te begeleiden. Het meest wordt gebruik gemaakt van toezichthoudende technieken, zoals bewegingsmelders of valdetectie. Andere technieken, zoals beeldbellen en de inzet van medicijndispensers, zijn in gebruik bij een op de tien verpleegkundigen en verzorgenden in de instelling waar zij werken.

DOSSIERVEROERING EN CONTACT TUSSEN ZORGVERLENERS

Nederland scoort in vergelijkende internationale onderzoeken goed als het gaat om elektronische dossiervoering en informatie-uitwisseling door zorgverleners. Huisartsen lopen daarbij op beide gebieden voor op medisch specialisten.

WAT KAN ER NOG BETER?

In het kader van de eHealth-monitor werd aan de hand van vragenlijsten en groeps gesprekken met huisartsen, verpleegkundigen en zorggebruikers ook achtergrondinformatie verzameld. Hieruit kwamen een aantal aandachtspunten naar voren.

EHEALTH NOG NIET ALTIJD 'PLUG EN PLAY'

Op de werkvloer merken vooral verpleegkundigen dat nieuwe toepassingen geïntroduceerd worden zonder voldoende technische ondersteuning en training. Ook zijn er nog problemen met de techniek zelf: draadloze netwerkverbindingen blijken niet overal beschikbaar. Voldoende aandacht voor de introductie van eHealth-oplossing en goede technische ondersteuning blijven dus belangrijk.

PROCESINNOVATIE IS MOELIJK

Juist waar het werkproces verandert met de invoering van eHealth, doemen voor zorgverleners in de praktijk lastige vragen op. Hoe combineer je bijvoorbeeld online afspraken met een goede triage? Het is daarom belangrijk om onderlinge kennisuitwisseling tussen vakgenoten te blijven bevorderen, vooral op het punt van praktische ervaringen, tips en ‘best practices’.

SOMS ONVOLDOENDE MEERWAARDE

De eHealth-succesverhalen, zoals teledermatologie, laten zien dat een voorwaarde voor het gebruik is dat een innovatie voldoende oplevert voor degene die hiervoor een inspanning moet leveren. Het blijkt moeilijk om te zorgen dat elke eHealth-toepassing waar vanuit beleidsperspectief misschien veel verwacht wordt, automatisch aan die voorwaarde voldoet. Voor een werkelijk grootschalige toepassing van eHealth is er een goede balans nodig tussen de investering (geld en tijdsinspanning) en de ervaren meerwaarde (betere zorg, gemak en financiële vergoeding).

LITERATUUR

1. Krijgsman J, Peeters J, Burghouts A et al. Op naar meerwaarde! eHealth-monitor 2014. Den Haag / Utrecht: Nictiz / NIVEL, 2014.